

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89; tel. 061 829 22 97, 829 23 58, 829 21 11
wse@amu.edu.pl, www.wse.amu.edu.pl

- **SPECJALNOŚĆ – WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA (STUDIA DRUGIEGO STOPNIA)**

Dla absolwentów studiów pierwszego stopnia:

- ✓ kierunku pedagogika po wszystkich specjalnościach;
- ✓ kierunku pedagogika specjalna po wszystkich specjalnościach;
- ✓ innych kierunków, np. pielęgniarstwa, położnictwa, fizjoterapii (z obowiązkiem uzupełnienia w toku studiów przedmiotów i praktyk niezbędnych do uzyskania przygotowania pedagogicznego).

Zagadnienia:

1. Pojęcie rozwoju psychicznego i jego uwarunkowania.
2. Charakterystyka rozwoju dziecka w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym.
3. Charakterystyka rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym
4. Rodzina jako środowisko rozwoju dziecka.
5. Biologiczne i społeczne przyczyny zaburzeń rozwoju u dzieci.
6. Rodzaje zaburzeń rozwoju u dzieci w wieku od 0 do 6 lat.
7. Dziecko z zaburzeniami rozwoju w środowisku rodzinnym.
8. Dziecko z zaburzeniami rozwoju w środowisku szkolnym.
9. Dziecko z zaburzeniami rozwoju w grupie rówieśniczej.
10. Rola zabaw i twórczości artystycznej w rozwoju i wychowaniu dziecka.

Zalecana literatura:

1. Birch A., Malim T., Psychologia rozwojowa w zarysie. Od niemowlęctwa do dorosłości. Warszawa 2004, WN PWN, wyd. IV (lub wydania wcześniejsze).
2. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci wolniej rozwijających się. Warszawa 2008, WSiP, wyd. V (lub wydania wcześniejsze).
3. Largo R., Wiek dziecięcy. Indywidualność dziecka jako wyzwanie wychowawcze. Warszawa 2000, Książka i Wiedza.
4. Maciarz A., Trudne dzieciństwo i rodzicielstwo. Warszawa 2009, Wyd. „Żak”.
5. Matczak A., Zarys psychologii rozwoju. Podręcznik dla nauczycieli. Warszawa 2003, Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
6. Obuchowska I., Dzieci małe i duże. Jak je kochać i rozumieć. Poznań 2007, Media Rodzina.
7. Obuchowska I., Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Wybrane zagadnienia. W: H. Sęk (red.) Psychologia kliniczna. Warszawa 2005, Wyd. Nauk. PWN, tom 2.
8. Olechnowicz H. (red.), U źródeł rozwoju dziecka. Warszawa 1999, WSiP.
9. Pisula E., Rodzice i rodzeństwo dzieci z zaburzeniami rozwoju. Warszawa 2007, Wydawnictwo UW.
10. Schaffer H.R., Psychologia dziecka. Warszawa 2005, Wyd. Nauk. PWN.